

Het concert dat u vandaag bezoekt is onderdeel van de VriendenLoterij ZomerConcerten; een divers programma, van klassiek tot pop en jazz, in een zomerse en informele sfeer. Deelnemers van de VriendenLoterij krijgen met hun VIP-KAART 50% korting op concertkaarten voor de VriendenLoterij ZomerConcerten en kunnen met voorrang bestellen. Het Concertgebouw en de VriendenLoterij wensen u een geweldig ZomerConcert!

© Eduardus Lee

Hoe was het concert?

Laat ons weten wat je ervan vond & maak kans op deze exclusieve **Apple Beats**-hoofdtelefoon.

classicnl
non-stop de mooiste
klassieke muziek voor iedereen
app | classic.nl

Scan de QR of ga naar
www.classic.nl/acties

Donderdag 28 augustus 2025
Grote Zaal 20.00 uur

Gustav Mahler Jugendorchester
Manfred Honeck, dirigent
Renaud Capuçon, viool

Wolfgang Amadeus Mozart 1756-1791
Ouverture uit 'Don Giovanni', KV 527 (1787)

Vioolconcert nr. 3 in G, KV 216 (1775)
Allegro
Adagio
Rondeau: Allegro

PAUZE

Pjotr Tsjaikovski 1840-1893
Symfonie nr. 5 in e, op. 64 (1888)
Andante - Allegro con anima
Andante cantabile, con alcuna licenza
Valse: Allegro moderato
Finale: Andante maestoso - Allegro vivace

TOELICHTING

Het Gustav Mahler Jugendorchester opent het programma met de ouverture uit *Don Giovanni*, één van de drie Da Ponte-opera's van Wolfgang Amadeus Mozart. Librettist Lorenzo Da Ponte baseerde zich op het beroemde verhaal van de zelfzuchtige Spaanse vrouwenverleider die aan het eind van het stuk in de hel verdwijnt. Mozarts muzikale karakterisering van de aanstootgevende Don Giovanni is fenomenaal. Zowel het onheilspellende lot als de vermakelijke avonturen zijn prachtig verklankt in deze ouverture uit misschien wel Mozarts meest dramatische opera.

Renaud Capuçon speelt Mozart

Ooit was Renaud Capuçon zelf concertmeester van het Gustav Mahler Jugendorchester, op uitnodiging van initiatiefnemer Claudio Abbado. Een meesterzet van maestro Abbado, want het bleek de start van een flitsende carrière. Capuçon was deze zomer al eerder te gast in Het Concertgebouw met het Barcelona Symphony Orchestra, als solist in Ravels temperamentvolle *Tzigane* voor viool en orkest. Vanavond speelt hij Mozarts gracieuze en levendige *Derde vioolconcert*. Mozart schreef het in 1775, toen hij voor het zesde jaar concertmeester was in Salzburg aan het hof van aartsbisschop Hieronymus von Colloredo. Het is helaas niet bekend voor wie Mozarts vioolconcerten bedoeld waren. Vaak valt in dit verband de naam van de violist Antonio Brunetti, maar die kwam pas in 1776 naar Salzburg. Misschien schreef Mozart de concerten gewoon voor zichzelf, want hij was niet alleen een virtuoos pianist, maar ook een uitstekend violist. En als concertmeester werd er uiteraard van hem verwacht dat hij ook solo speelde.

Noodlot centraal

Wie zonder voorkennis naar Pjotr Tsjaikovski's diepzinnige en melodierijke *Vijfde symfonie* uit 1888 luistert, zal niet kunnen vermoeden dat de Russische componist er zelf zo kritisch over was. Tsjaikovski schreef het werk tijdens een relatief gelukkige levensfase, waarin hij eindelijk internationale erkenning had als componist én dirigent. Toch overheerst een donkere stemming in deze symfonie. Let bijvoorbeeld op de onheilspellende openingsmaten. In zijn dagboek aantekeningen schreef Tsjaikovski dat het noodlot centraal staat: een melancholiek klarinetthema fungeert als muzikaal motief en keert in alle delen terug. In het Allegro con anima noteerde hij trefwoorden als 'morren, twijfel, klagen, verwijten'. Ondanks de overheersende zwaarmoedigheid zijn er ook momenten van ontroering – zoals de prachtige hoornsolo in het tweede deel – en van ontspanning en plezier, bijvoorbeeld in het sierlijk walsende derde deel. Tsjaikovski's talent voor balletmuziek en zijn liefde voor volksmuziek zijn ook hoorbaar in deze veelzijdige compositie. In het krachtige slotdeel lijkt de twijfel verdwenen. Waarom de componist zelf aanvankelijk zo negatief was over zijn *Vijfde symfonie* – hij noemde de muziek 'bombastisch, oppervlakkig en onsamenhangend' – is niet geheel duidelijk. Maar een jaar na de première stelde hij zijn mening bij en schreef hij aan zijn broer Modest: 'Ik ben weer verliefd geraakt op de symfonie'.

Noortje Zanen

BIOGRAFIE

Het **Gustav Mahler Jugendorchester** (GMJO), opgericht in 1986 op initiatief van Claudio Abbado, behoort tot de meest toonaangevende jeugdorkesten ter wereld. Ieder jaar worden de beste Europese musici tot 26 jaar geselecteerd voor een internationale zomertournee. Het GMJO trad op met beroemde dirigenten als Claudio Abbado, Herbert Blomstedt, Pierre Boulez, Daniele Gatti, Bernard Haitink, Mariss Jansons, Seiji Ozawa en Kirill Petrenko en werkte samen met solisten van wereldformaat. **Manfred Honeck**, de Oostenrijkse chef-dirigent van het Pittsburgh Symphony Orchestra sinds 2008, speelde in zijn jeugd viool en altviool. Als orkestmusicus maakte hij deel uit van de Wiener Philharmoniker. Het directievak leerde hij van onder anderen Claudio Abbado, wiens assistent hij was bij het GMJO. Honeck was chef-dirigent bij onder andere de Norwegian National Opera en het Swedish Radio Symphony Orchestra. Als gastdirigent dirigeert hij orkesten en operagezelschappen wereldwijd. **Renaud Capuçon** studeerde vanaf zijn veertiende in Parijs en vervolgde zijn studie in Berlijn bij Thomas Brandis en Isaac Stern. Van 1997 tot 2000 was hij concertmeester van het GMJO op uitnodiging van Claudio Abbado. Capuçon ontwikkelde zich tot een veelgevraagd solist bij orkesten over de hele wereld. Daarnaast speelt hij kamermuziek met musici als Yuri Bashmet, Martha Argerich, Vadim Repin, Maria João Pires en zijn broer, cellist Gautier Capuçon. Ook treedt hij steeds vaker op als dirigent. Capuçon is artistiek directeur van het Orchestre de Chambre de Lausanne en van diverse festivals. Hij bespeelt de Guarneri del Gesù 'Panette' (1737) waar eerder Isaac Stern op speelde.

ZOMERCONCERTEN.NL

SUMMARY

The Gustav Mahler Jugendorchester opens this concert with the overture from *Don Giovanni*, one of Wolfgang Amadeus Mozart's three operas to a libretto (sung text) by Lorenzo Da Ponte. In setting the famous tale of Don Juan, Mozart depicts Don Giovanni's entertaining (mis)adventures, as well as his terrifying punishment – being sent to hell – with phenomenal skill. Master violinist Renaud Capuçon is the soloist in Wolfgang Amadeus Mozart's gracious, lively *Third Violin Concerto*, written in 1775 when Mozart was in his sixth year as concertmaster in Salzburg. It is not known who Mozart wrote the concerto for; possibly for himself, since as concertmaster, he was expected to play solo. Pyotr Tchaikovsky wrote his *Fifth Symphony* during a relatively happy period in his life, having finally achieved international recognition as both a composer and a conductor. Nevertheless, a dark mood dominates it from the ominous first few measures. Tchaikovsky wrote in his diary that fate was the central idea: a melancholy clarinet theme serves as a main motif, returning in every movement of the piece. Despite the prevailing sense of gloom, however, there are also moments of poignancy, serenity and pleasure. At first, Tchaikovsky himself found the work to be 'bombastic, superficial and incoherent', but changed his mind later, saying, 'I've fallen back in love with the symphony.'

Translation: Anne Hodgkinson

EN VERDER...

QNTDEK MEER

Op concertgebouw.nl/ontdek gaat een wereld voor u open. U vindt er video's, interviews, verhalen, podcasts, concertregistraties en nog veel meer.

STEUN ONS

Draag bij aan de toekomst van Het Concertgebouw, nu of later. concertgebouw.nl/steun-ons

CONCERTTIP

di 04/11

20.15 uur
Grote Zaal

Batiashvili, Capuçon en Thibaudet spelen Debussy en Dvořák

Het heeft altijd iets magisch, musici die niet dagelijks samenspelen, maar voor de gelegenheid bij elkaar komen. In dit concert betreden drie beroemdheden het podium van de Grote Zaal: violist Lisa Batiashvili, cellist Gautier Capuçon en pianist Jean-Yves Thibaudet voeren levenslustige muziek uit van Debussy en donkere klanken van Dvořák.

